TIMIŞOARA, XII. ÉVF. 166. SZÁM ÁRA 3 LEI CSÜTÖRTÖK, 1936 JULIUS 23

Déli Hirlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
Dr. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A nemzetek forradalma

nen Benes csehszlovák köztársasági elnök nyvet irt, mely most van sajtó alatt. A nyv magyar nyelven is megjelenik és ehz a magyar könyvhöz külön előszót irt az nök. A mü csehszlovákiai viszonyokból ind ki, de egyes megállapitásai érvénnyel rnak Romániában is. Ezért érdemesnek rtjuk az előszót teljes egészében közölni, ni nem jelenti azt, hogy annak összes állisaival azonositanók magunkat, mert biztok vagyunk benne, hogy bizonyos történeli távlat meg fogja változtatni azoknak a vetkeztetéseknek érvényét, melyeket Bes a mai és a legközelebbi mult eseményeiől levon. A tizenkilencedik századot — irja nes — méltán jellemzik az európai nemzek ébredésének és belső egységesitésének zadaként. Ez a hosszu folyamat azonban supán a mostani 20-ik század elején, a vighaboruban és a háboru után zárult le. nglia, Franciaország, Németország és laszország egyesülése után sor került a kis a középnemzetek egyesülésére és nemzeti elszabadulására Közép-, Kelet- és Délkeletrópában. Mindez viharos — itt-ott egyenen forradalmi — módon ment végbe és régi agy államalakulatok szétesését és átcsoortosulását jelentette. A térképen uj Euróa képe jelent meg, amely kulturálisan és politikailag érett nemzetek egészséges és természetes önzéséből támadt s az európai kontinens történetének uj fejezetét, a nemzeti egységek fejlődését és haladását tette lehetővé. Véleményem szerint ebből a fejlődésből nem vezet ut visszafelé és ebbe a énybe bele kell nyugodni akkor is, ha tárgyilagosan belátjuk, hogy ezáltal egyesek nyertek, mások meg veszitettek.

Ez a történelem természetes utja. De ha ezek a nemzeti egységek élvezni akarják eme lépés igazi gyümölcseit, feltétlenül és mielőbb maguk mögött kell hagyniok a viharos korszakot, amelyen át kellett esniök, hogy kiképezhessék életük uj feltételeit és formáit. Kell, hogy az egyes nemzeti egységeknek az átcsoportositás révén felszabadult primér erői elvezessenek a felszabadult fiatal erők reintegrálódásához, hogy önzésüket a béke, humanizmus és haladás közös eszményei szabályozzák és hogy ily módon a kölcsönös békés együttélés és együttmüködés uj alapjai épülhessenek ki. Ezt a munkát okosan a békülékenység jegyében kell végezni, kölcsönösen meg kell egymást értenünk és ezt mindazoknak, akik veszteséget szenvedtek, okosan lehetővé kell tennünk: józan kiutat kell keresnünk főleg ott, ahol nemzeti kisebbségek maradtak az uj államalakulatokban.

Ez nem könnyü feladat. Ahhoz, hogy elvégezhessük, feltétlenül szükséges, hogy az európai államok és nemzetek végleg megszabaduljanak attól a lelki beállitottságtól, amely a multban egyes nemzetek uralmát jelentette más nemzetek fölött és amely az uj formákban is érvényesülést keres; kell hogy megértsék az elmult és a mostani évszázad politikai fejlődésének lényegét, hogy megbecsüljék saját szabadságukat, respektálják a mások szabadságát és hogy ez a megbecsülés nemcsak a nemzetek és államok egymásközötti viszonyában érvényesüljön, hanem saját államunk belső életében is azokkal a töredékkisebbségekkel szemben, amelyek földrajzi vagy gazdasági helyzetüknél fogva kivül estek az uj Európát formáló nemzeti egységesülések folyamatán. És hogy ezt elérhessük, feltétlenül szükséges eme respektuson tul a becsületes jószándék is a kölcsönös közeledésre és együttmüködésre, továbbá, hogy egymást rendszeresen és minél szélesebb alapon megismerjük és megértsük.

Ezek az irányelvek általános érvénnyel birnak és nem vonhatja ki magát alóluk egyetlen nemzet és egyetlen állam sem, ha le akarjuk küzdeni azokat az erkölcsi, politikai és gazdasági nehézségeket, amelyek oly sulyosan nehezednek a mai Európa nemzedékére. És ezek az elvek megvalósitásukért kiáltanak, különösen azokban az államokban és ama nemzetek kebelében, amelyeket a mult ellentétes táborokba kényszeritett és amelyek mai gondolkodásában is hol erősebb, hol enyhébb formában a mult árnya kisért. Csehszlovákia és Magyarország is az ilyen államok sorába tartoznak. Éppen ezért rájuk is vonatkozik a kikerülhetetlen szükségesség, hogy véglegesen megtalálják a multból a jövőbe vezető utat, amely le tudta vonni a tanulságot a történelmi fejlődés törvényeiből és immár nem keresi a nemzetek létének biztositását a kölcsönös megalázásokban, hanem a kulturális és gazdasági kvalitásokban, a nemes munkában és vetélkedésben. És természetesen rájuk is vonatkozik, hogy mindent el kell követniök egymás megértése érdekében, még pedig egymás legigazibb és legteljesebb megismerése utján.

Nagyon örülnék, ha magyarra forditott könyvem hozzájárulna ehhez a kölcsönös megértéshez és megismeréshez. Szeretném, ha meggyőzné a magyar olvasóközönséget, hogy azt a nagy erőfeszitést, amelyet a háboru nagy történelmi korszakában a cseh szlovák odahaza és a külföldön kifejtettek, csakis saját nemzeti szabadságuk lángoló vágya, a nemzeti igazságosság megvalósitásának eszménye vezette és hogy minden helyzetben távol állott tőlünk minden gyülölet, a más nemzetek imperialista és soviniszta legyőzésének bármilyen szándéka. Nem volt és nincs bennünk elfogultság és gyülölet a magyar nemzettel szemben, még ha azelőtt szembe is kellett helyezkednünk a magyar állammal és politikájával. Jól ismertük és ismerjük a magyar nép nagy kulturális, politikai és szociális kvalitásait és sohasem akartuk, amint ma sem akarjuk utját állni a magyar nemzet szabad fejlődésének, mert meg vagyunk róla győződve, hogy végülis nemcsak jóviszonyba kerülünk a magyar nemzettel, hanem a közös munkának is el kell következnie.

Szentül hiszem, hogy ifju nemzedékeink, amelyeket megkiméltek a mult érzelmei és küzdelmei, biztosan eljutnak ehhez a megegyezéshez és az őszinte barátságos együttmüködéshez. A mi kötelességünk, hogy ezt a megértést előkészitsük és legalább is ugy dolgozzunk, hogy ne hátráltassuk, vagy ne hiusitsuk meg a mielőbbi megértést.

Harmincezer halottja van már a spanyolországi zendülésnek

Spanyolországban a harc a kormánycsapatok és a zendülők között még mindig tart. Egyes helyeken a kommunisták ragadták magukhoz a hatalmat és ma már kétségtelen, hogy Oroszország is benne van a játékban. A kommunista internationálé felhasználta a jobb és baloldali pártok közötti viszályt és igyekezett a zavarosban halászni. Malagában a kommunistáknak sikerült magukhoz ragadni a hatalmat. Az összes házakon vörös zászlók lobognak.

A kommunisták megrongálják az utakat és levegőbe röpitik a hidakat, hogy igy megakadályozzák a kormánycsapatoknak, de a felkelőknek előhaladását is.

Ma már nemcsak a baloldali kormány és a jobboldal harcolnak egymással, hanem ebbe a küzdelembe beleszóltak a bolsevisták is, akik függetlenül a szembenálló felektől, elérkezettnek látják az időt, hogy magukhoz ragadják a hatalmat.

Spanyolországból még mindig a legellentétesebb hirek érkeznek. Tény az, hogy negyvennyolc óra alatt a harmadik kormány is lemondott és amikor e sorokat irjuk, már a negyedik kormány igyekszik a helyzet ura lenni. Madridból a kormánycsapatok győzelmi hire érkezik, Szevillából pedig a felkelők kürtölnek világgá diadalukról szóló hireket.

Gibraltárból érkező hirek szerint a harc a kormány és a felkelők között mindenütt a legnagyobb elkeseredéssel folyik. A küzdők egyik oldalról sem adják meg magukat, hanem valóban az utolsó csepp vérig harcolnak.

Igy magyarázható az, hogy a forradalom halálos áldozatainak száma állitólag eléri már a harmincezret.

Malaga, ahol a kommunisták ragadták magukhoz a hatalmat, állitólag a lángok martaléka lett. Ugy hirlik, hogy a kommunisták felgyujtották az összes középületeket. A felkelők az általuk meghóditott városokban kihirdették az ostromállapotot és kiméletlenül agyonlőnek mindenkit, akinél fegyvert találnak.

A madridi rádióállomás csaknem félóránként közli, hogy a kormány teljesen ura a helyzetnek és a felkelőket mindenütt leverte. Ezzel szemben Gibraltárból érkező jelentések szerint a kormánynak ez az optimizmusa semmivel sem indokolt.

A forradalmárokat nem győzték le és csapataik több irányból haladnak Madrid felé. A felkelőknek az a szándékuk, hogy a fővárost bekeritsék.

Hogy mennyire nem győzött még a kormány, annak bizonysága, hogy tegnap délben alig 50—60 kilométernyire Madridtól sulyos harc folyt a zendülők és a kormánycsapatok között. Mindig ujabb és ujabb hirek érkeznek arról, hogy egyes tartományok a felkelőkhöz csatlakoztak. Ezeket a hireket a kormány természetesen cáfolja.

A madridi kormány a legnagyobb szivóssággal védi pozicióját és a még birtokában levő területen minden jobboldali lapot betiltott. Ezeknek a lapoknak tulajdonát a népfronthoz tartozó nyomdászok és ujságirók birtokába helyezte.

Gibraltári jelentés szerint Lineában olyan nagy volt a polgárháboru halálos áldozatainak száma, hogy a holttesteket tömegével szállitották teherautókkal és azután mágyán elégették.

Madridban tizenhat ellenforradalmi katonatiszt állitólag öngyilkos lett, nehogy a kormánycsapatok kezére kerüljön. Hendaje városban a munkás milicia felfegyverzett tagjai az északi spanyol vasutak igazgatójának fejét tőből levágták. Menekültek elbeszélése szerint hasonló sorsra jutott több spanyol fasiszta vezető is.

Szevillában erősen tartja magát a zendülők hadereje és az ottani rádióleadó legujabb jelentése szerint a felkelők helyzete tegnap ismét megerősödött. A rádió a leghatározottabban cáfolja azt a hirt, hogy a felkelők megadták volna magukat.

A felkelő csapatok folytatják előnyomulásukat Madrid felé és utjukban csak igen kevés ellentállásra találnak.

Madridban a szocialista szakszervezetek fegyveres alakulatai géppuskatüze-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lés után megszállották a katolikus néppárt házát. A fővárosban egyébként sürün követik egymást a borzalmas jelenségek. Madrid főutcáin tegnap egy hatalmas teherautó száguldott végig, amelyen női ruhába öltözött öt férfi állott fegyverben és ahol csoportosulást láttak, ott az autóról a tömegbe lőttek. A lövöldözésnek ilyformán rengeteg halottja lett.

A kormány végső kétségbeesésében a börtönökből kiengedte még a fasciszta foglyokat is és fegyveres osztagokat állitott fel belőlük.

A kormány öt rohamosztagot szervezett és ezeket az ország legjobban veszélyeztetett pontjaira inditotta utnak. A rohamosztagokat bombavető repülőgépek támogatják.

Legujabb értesülés szerint

a felkelés vezére, Franco tábornok, dél felől erős sereggel gyors menetben igyekszik Madrid felé. A tábornoknak az a terve, hogy Molla csapataival egyesülve két oldalról támadják meg a fővárost.

Páris közelében a Le bourgeti repülőtérre tegnap három magasrangu spanyol tiszt érkezett az egyik spanyol utasszállitó repülőgépen. A tisztek nem voltak hajlandók a spanyolországi eseményekről nyilatkozni.

A spanyol kormány megnyugtató jelentése ellenére

Anglia messzemenő óvintézkedéseket tesz a Spanyolországban élő angol alattvalók biztonsága érdekében. Vigolinba egy flottila vezérhajó és egy torpedóromboló, Tangerbe és Malagába pedig egy-egy torpedóromboló indul. Lakoruna és Errol felé ugyancsak elindult egy-egy angol hadihajó. Az Exeter, London és Devonshire nevü három angol cirkáló elindult Gibraltárba.

San Sebastianban véres harcok folynak és a kormánycsapatok eddigi vesztesége huszonnégy halott. Madridban tegnap délelőtt ujból kitört a harc és a Prado-sugáruton nagy erővel dühöngött. A kormánycsapatok ott több órás harc után helyreállitották a rendet. Hat spanyol hadihajó Tangerből és Cadizből elindult a zendülők bombázására.

A spanyol kormány tengeri hadereje tizenkét hadihajóval erősödött. A hajók legénysége ugyanis közölte a kormánynyal, hogy csak a parancsot várja és elindul Algeziras felé a forradalmárok bombázására. Tangeri jelentés szerint Murastekuna tábornokot, a forradalmárok egyik vezetőjét, saját csapatai, amelyek visszapártoltak a kormányhoz, elfogták.

Soha egyetlen forradalomban sem volt olyan nagy jelentősége a rádiónak, mint a spanyol zendülésnél.

Spanyolországban három rádióleadó állomás van és ezek közül a madridi és a barcelóniai a kormány kezében van, mig a szevillai leadó a forradalmárok birtokába került.

Ugy a kormány, mint a forradalmárok is állandóan használják a rádió állomásokat és rádióközleményekkel igyekeznek a lakosságot a harcok állásáról felvilágositani. Igy a madridi rádió közölte, hogy a spanyol fővárosban helyreállott a rend és Szevillában, Valladolidban és Saragosában a forradalmárok megkezdték a visszavonulást. Ugyanakkor megcáfolták azt a hirt is, hogy Valencia és San Sebastian a forradalmárok kezébe került. Ezzel szemben a szevillai rádió közölte Franco tábornok kiáltványát, amely szerint a forradalmárok hosszabb ideig tartó bombázás után elfoglalták San Sebastiant.

Bejelentette azt is, hogy Madrid közelében levő repülőteret megszállotta egy tüzérezred, amely a forradalmárokhoz csatlakozott.

A felkelőket nagy veszteség érte, mert San Jurjo tábornok, aki Lisszabonból a spanyolországi forradalmárok segitségére akart sietni, repülőszerencsétlenségnek esett áldozatul. A repülőgép, amely a forradalom igazi kirobbantóját szállitotta, lezuhant és felrobbant. A tábornok és a repülőgép szénné égett.

Madridi jelentés szerint a Don Jaime spanyol cirkáló legénysége leverte a hajó lázadó tisztjeit, akik közül a hajó parancsnokát megölték.

Párison keresztül érkezett jelentés hirül adja, hogy

Spanyolország északi részén általános sztrájk tört ki.

A katalán kormány megkezdte a csapattestek szállitását Barcelónába, hogy megerősitse a kormányhü csapatokat. Gerona lakossága megtámadta a jobboldali pártok ismert vezetőinek házait és azokat felgyujtotta. Ugyancsak felgyujtottak egy kolostort és egy felekezeti iskolát is.

A szevillai rádió tegnap azt is közölte, hogy Azana köztársasági elnököt, amikor hadihajóra akart szállni, hogy külföldre meneküljön, a zendülő csapatok elfogták és most is azok fogságában van.

A török nép leirhatatlan lelkesedése közepette megkezdődött a Dardanellák katonai megszállása

A montreuxi konferencián, mint tegnap már jelentettük, megtörtént a Dardanella-egyezmény aláirása. Az aláirás megtörténtét nyomban közölték az ankarai török kormánnyal és ez a hir az egész országban leirhatatlan lelkesedést keltett. Még az éj folyamán Ankarában fellobogózták az épületeket, nagy kivilágitást rendeztek és tüntető csoportok járták be a főváros utcáit, éltetve a kormányt. A török hadügyminiszterium nyomban intézkedett, hogy még az éjjeli órákban megkezdődjék az eddig semlegesitett Dardanellák katonai megszállása. Több hadosztályt inditottak utnak megfelelő számu tüzérséggel és gépesitett osztagokkal. A tengerszorosok mentén fekvő községek lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a bevonuló csapatokat.

A békeszerződés értelmében Törökország kénytelen volt a Dardanellákban lévő erőditményeket lerombolni, illetve a védekezésre alkalmatlanná tenni. A csapatok most ujból sorra megszállják ezeket az erőditményeket és a kormány előre elkészitett terv alapján máris megkezdette az ujabb erőditések létesitését.

Moszkvából jelentik, hogy a szovjet sajtó nagy jelentőséget tulajdonit a montreuxi egyezménynek. Hangoztatják, hogy az egyezmény az orosz álláspont sikerét jelenti és megerősiti a békét. Utalnak arra, a szovjet ujból megmutatta, hogy a nemzetközi értekezleteket nem használja ki egyéni célok érdekében, hanem azokon a béke konszolidálására törekszik.

Kiváncsi volt, milyen lesz a ravatalon és ezért koporsóban virágok között lefényképeztette magát

Nem mindennapi ötlete keletkezett Baluta bucurestii nyugalmazott mérnöknek. A hetvenhét éves öreg ur, akinek semmiféle rokona nincsen, magánya unalmában a halál gondolatával is kezdett foglalkozni és ekkor támadt az a bizarr ötlete, hogy megnézi magát, hogyan néz majd ki a ravatalon. Koprsót vásárolt, teleszórta virággal, felravatalozta ebédlőjében, felvette legszebb ruháját, megborotválkozott, hivott egy fényképészt, azután belefeküdt a virágos koporsóba és felszólitotta a fényképészt, hogy fotografálja le.

A fényképész, aki az első pillanatban méltán elcsodálkozott a furcsa kérésen, lefényképezte ravatalán az élő Baluta mérnököt.

Mikor a fényképész elkattantotta a gépet, a 77 éves és legjobb egészségnek örvendő öregur kiugrott a koporsóból és gazdagon megjutalmazta a fényképészt. Mikor elkészült a kép, minden barátjának küldött egy példányt belőle, a következő dedikációval:

„Igy akarok majd feküdni a ravatalon és miután senki rokonom sincsen a világon, akit megkérhetnék erre, titeket szólitalak fel: Igy akarok feküdni a ravatalon. Örök üdvözlettel a siron tul is: Baluta, nyugalmazott városi mérnök."

Holnap kezdődik Londonban a három hatalmi megbeszélés

Ma kellett volna megnyilnia Brüsszelben a locarnói értekezletnek. Anglia a konferencia elhalasztása mellett foglalt állást, mert a londoni kormány véleménye szerint Olaszország és Németország nélkül csupán az angol, francia és belga politikusok összejövetelének nincsen semmi gyakorlati értelme. Ezzel szemben Franciaország és Belgium presztizs okokból követelték a brüsszeli értekezlet megtartását. Végül is abban egyeztek meg, hogy csütörtökön, e hó 23-án Londonban ülnek össze a három állam képviselői és megbeszélésüknek csupán az lesz a célja, hogy a tényleges locarnói konferenciát előkészitsék. Lehetővé kivánják tenni, hogy rövidesen Olaszország és Németország is résztvehessen. Ezen a konferencián meg kivánják tárgyalni mindazokat a kérdéseket, amelyek a végleges béke helyreállitását ma még Európában megakadályozzák és egyben megtárgyalják majd a Népszövetség megfelelő reformját is. A csütörtöki konferenciáról szóló hivatalos jelentést tegnap Párisban, Londonban és Brüsszelben egyidejüleg adták ki.

A londoni értekezlet a külügyminiszteriumban lesz. Olaszország és Németország ügyvivői tegnap délelőtt a külügyi hivatalban jártak és ott értesitték az értekezlet összehivásáról szóló közleményről. Később az olasz nagykövet az angol külügyi hivatalban járt és a danzigi helyzetről tanácskozott. Londonban ugy tudják, hogy a három hatalom tanácskozása pénteken délben véget ér.

Legtökéletesebb
legcélszerűbb
leggazdaságosabb a

NEON

fényreklám

Kedvező fizetési feltételek. Kérjen felvilágositást és ajánlatot:

ELECTRON
elektrotechnikai vállalat
I., Piaţa Brătianu. Tel. 22-29

Emléket állitanak Balassa Bálint sirja fölé

Negyedfélszázaddal ezelőtt a török világ csetepátéi között verekedett és tékozolta erejét a főur-költő Balassa Bálint, aki a magyar lirai költészet első csodálatos kivirágoztatója volt. Balassa Bálint hajszolt élete mögé török golyó tett pontot. 1594 májusában résztvett Esztergom ostromában és sulyos lábsebet kapott. A seb nem gyógyult be többé és Balassa Bálint tizenhat napos szenvedés után meghalt. A halott főur koporsóját a Liptóujvárhoz tartozó Hibbe kistemplomába vitték. A Kriván és a liptói havasok közt fekvő szlovák falu ősrégi templomában tették örök pihenőre a költő-vitéz holttestét. A Millénium táján nekiláttak megkeresni Balassa sirját is, amelyet hosszas kutatás után a kistemplom hajójának egyik oldalán meg is találtak. A csontok között már nem volt ruhafoszlány és csupán egy hatalmas diszes forgó árulta el, hogy a sirban nem közönséges vitéz pihen. Amikor sirját megtalálták, emléktáblával jelölték meg a templomot. Az emléktábla ma is látható, de a nagy lirikus mégis jeltelen sirban fekszik, mert sirkőlapját másfél évvel azelőtt a templom javitása közben elfedték. Ezért most a szlovenszkói magyar társadalomban mozgalom indult, hogy Balassa Bálint sirja fölé emléket állitsanak és legalább egy kőlap mutassa, hogy hol nyugszanak a nagy költő csontjai.

Forditó-irodám

I., Piata Bratianu 2 sz. alatt, (a Déli Hirlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyitványok stb. kifogástalan forditását, illetve leirását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsirástanár, Bucuresti és Timisoara város volt első forditója.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hitoktatásból irredenta vád

vagy

Miként fest a szekták elleni küzdelem elméletben és a valóságban

A szekták elleni harc az összes egyházak részéről folyik. Ez a harc tisztára egyházi, aminthogy a szekták is kizárólag egyházi érdekeket sértenek. Az Universul most felfedezte, hogy a szekták szaporitása és terjeszkedése mögött tulajdonképpen a magyarok állanak és ezekhez a szektáknak nincsen más céljuk, mint az irredenta szolgálata. Lugoji tudósitójától közöl nagy cikket, melyben ez a jó ember felsorolja, hogy

Severinmegyében a baptistákon kivül az adventisták, a pükösdösök, a nazarénusok, a szombatosok és a bibliaolvasók szektája müködik.

A cimben azt mondja, hogy ezeket mind a zsidó-magyar alapok tartják fenn és segitik. Hogy mennyire a zsidó-magyaroktól kapják a pénzt, azt a következőkkel igazolja. Az adventisták élén Dragila Dumitru áll, a többi szektát irányitják Andronic Babura, Mon George, Moldovan Simion, Caraias D., Iacobescu N., Popovici M. Valamennyi románnevü román, akikről nehezen tételezhető fel, hogy irredenta mozgalmak szolgálatába állnának, még ha ilyen a valóságban léteznék is. A pénzt pedig a lap szerint a newyorki Hirsch banktól kapják, azután Issekutz Aurél dr. volt lugoji alispán is küldene nekik titokban Budapestről pénzt és Bukovinszky Arthur gavojdiai földbirtokos is segélyezi őket.

A newyorki Hirsch bank lehet zsidó, de semmikép nem lehet magyar, Issekutz viszont lehet magyar, de nem lehet zsidó,

Bukovinszky valószinüleg szintén nem zsidó. Honnan veszi a szerencsétlen tudósító a zsidó-magyar alapok meséjét? És honnan veszi, hogy ezek a véletlenül mind román szektavezetők magyar irredentizmust üznek? És nehezen érthető meg, hogy a bibliaolvasók forradalmat és anarchiát szitanának. Csak nem a biblia lett egyszerre ilyen veszedelmes? Azt hisszük, hogy inkább az ilyen cikkek háborgatják a lelkeket és szülnek rosszvért, ha mindjárt a komolynak mondott Universul ad is teret az ilyen sületlenségeknek.

A szekták elleni küzdelemben igen élénk résztvesz a katolikus egyház is és csodálatos, mig

az egyik oldalon az Universul a harcot propagálja ellenük, addig a Curentul ugyanazon a napon gátat igyekszik vetni a szektaellenes küzdelemnek.

Köztudomásu, hogy minden nyáron a püspök kérésére a kormány engedélyezni szokta az ugynevezett nyári hitoktatást, melyet kispapok és missziós nővérek végeznek. Ezek olyan helyekre mennek, a szórványokba, ahova pap vagy egyáltalán nem, vagy csak ritkán jut. Ott imádkozni, énekelni tanitják a gyemekeket és felnőtteket és a hit és vallás szabályaira oktatják őket. Ilyen engedélyt adott ki a kormány az idén is.

Az engedélyben név szerint fel vannak sorolva a hitoktatók és azok a helyek is, ahova mehetnek.

A recasi katolikus plébániához tartozik Bazos község is, melynek román és magyar lakosai vannak. A magyarok rendkivül vallásos érzelmüek és néhány év előtt kérelmükre éppen a Déli Hirlap inditott gyüjtést, hogy kápolnát épithessenek maguknak. Ez meg is történt és azóta a bázosi magyarok büszkén dicsérik az Urat kis kápolnájukban. Nagy volt örömük, mikor junius közepe táján a miniszteri engedély alapján a községbe érkezett Horváth Ilonka hitoktató. Mintegy harminc hivő a templom előtt fogadta, majd együtt bementek az istenházába. Itt imádkoztak, egyházi énekeket énekeltek, majd az ájtatosság után elkisérték lakásáig. Horváth Ilonka Korbuly Gerő gazdánál szállt meg annál is inkább, mert ez földije. Itt a nyitott ablak mellett elbeszélgettek. Amint az falun szokás, ha idegen érkezik közéjük,

sokan bámészkodtak és a nyitott ablak mellett hallgatták, mit beszél a tanitónő földijével.

Magyarul folyt a társalgás és a hallgatók között akadt olyan, aki ugy vélte, hogy itt valami államellenes összeesküvés folyik. Értesitették a csendőrséget, amely csakhamar megjelent és kihallgatta ugy Korbulyt, mint a hitoktatót. Kifogásolták, hogy miért mentek a templomba, miért hallgatták előadását felnőttek is és — óh borzalom — mit jelent a Wünsche Gyula recasi főesperes által a Horváth Ilonkának küldött levél elején a kereszt? Ez bizonyára valami titkos irredenta jel. Csakhamar hire terjedt, hogy veszedelmes irredenta fészket sikerült leleplezni és ment a feljelentés a hadbirósághoz. Akadtak, akik a románokat izgatták a hitoktatónő ellen és

a helyzet annyira kellemetlenné vált, hogy Horváth Ilonka jobbnak látta elhagyni a községet.

Természetesen jelentést tett egyházi felsőbbségének, amely majd gondoskodik az ügy rendezéséről.

Ime, igy születnek az irredenta vádak és igy segitik nemakarva is, hogy a szekták terjeszkedhessenek. Az egyik oldalon az Universul segitségül hivja a hatóságokat a szekták ellen, ugyanakkor a Curentul az ellenük való küzdelem meggátlására sürgeti a hatóságok közbelépését. Igaz, hogy a Curentul szerint azt a magyar nótát is énekelték, hogy Látod-e babám aztat a nagy hegyet... Ez aztán tényleg tiszta irredentizmus, lévén ilyen nagy hegy csak — a magyar alföldön...

A hirhedt bandita azzal vádolja a börtönigazgatót, hogy megvesztegetési pénzeket fogadott el tőle

Coroiu hirhedt bandita, aki az elmult esztendőben annyit foglalkoztatta a hatóságokat, nem tudja elviselni a botosanii börtön magányát és most ujabb feljelentéssel igyekezett magára terelni a közvélemény figyelmét. A bandita ugyanis feljelentést tett az ügyészségen Ursache ügyvéd, a botosanii börtön volt igazgatója ellen, akit azzal vádolt meg, hogy vele baráti viszonyt tartott fenn és megvesztegetési pénzeket is elfogadott tőle. Amikor Coroiut elfogták és a botosanii börtönbe zárták, annak igazgatója Ursache volt, aki kivételes bánásmódban részesitette a rettegett banditát. Coroiu az igazgató tudtával vacsorákat és mulatozásokat rendezett a cellájában. Amikor ez kiderült, akkor Ursachet elcsapták és midőn Coroiu megszökött, még le is tartóztatták a börtönigazgatót, mert azzal gyanusitották, hogy elősegitette a bandita szökését. Most Coroiu ujból azzal vádolta meg a volt börtönigazgatót, hogy tőle 16.000 leit fogadott el és ennek fejében az egyik éjszakán kiengedte a börtönből. Coroiu azt állitja, hogy éjszaka Sulitára ment, ahonnan hatvanezer leit hozott magával. Ebből negyvenezret — állitása szerint — a fogházigazgatónak adott, mig huszezer leit Botosani város egyik parkjában elásott. Amikor később megszökött a börtönből, magához akarta venni a huszezer leit, de azt nem találta meg. A feljelentés ügyében a botosanii ügyészség lefolytatta a nyomozást, mely nem járt eredménnyel és ezért a feltünési vágytól hajtott bandita feljelentése ügyében megszüntették az eljárást.

Lengyelország nem hajlandó Danzig miatt viszályba keveredni a német birodalommal

Tegnapi lapszámunkban megemlékeztünk róla, hogy a danzigi kérdés miatt nagy nyugtalanság uralkodik Franciaországban és az az óhaj nyilvánult meg, hogy a Népszövetséget rendkivüli ülésszakra hivják össze. Danzigban ugyanis a kormány a szenátustól nyert felhatalmazás alapján feloszlatta az összes politikai pártokat és kizárólag a nemzeti szocialista párt müködését engedélyezte. Az indokolás szerint Danzig egész német lakossága nemzeti szocialista és ugyanolyan uralmat kiván, amilyen a harmadik birodalomban van. A franciák ezt a népszövetségi alapokmány megsértésének minősitik, mert Danzig alkotmánya csakis a népszövetségi tanács hozzájárulásával változtatható meg. A francia sajtó kivétel nélkül Lengyelország közbelépését követeli, de viszont Lengyelország nem hajlandó viszályt kezdeni Németországgal.

Forster, a danzigi nemzeti szocialista párt elnöke, egy népgyülésen nagy beszédet mondott, amelyben Lester népszövetségi főbiztos eltávolitását követelte. Kijelentette, hogy a főbiztos sulyos pénzébe kerül Danzig lakosságának és nem hajlandók százezreket kidobni csak azért, hogy a főbiztos strandolhasson és a halászás szenvedélyének hódolhasson. Semmi szükség nincsen arra, hogy a népszövetségi főbiztos továbbra is szitsa az egyenetlenséget, mert ő az oka annak, hogy Lengyelországgal hosszu években keresztül nem tudták megérteni egymást. Nem Lesternek, hanem a nemzeti szocialista pártnak köszönhető, hogy Danzig nem lett bolsevista. Béke csak akkor lesz Danzigban, ha Lestert visszahivják. A beszéd mély hatást keltett az érdekelt nagyhatalmaknál, de megállapitják, hogy a Népszövetség csak akkor interveniálhatna a danzigi kérdésben, ha a lengyelek belemennének a németekkel való esetleges viszály minden kockázatába. Erre azonban a jelenlegi körülmények között nem lehet számitani. Igy Danzig önmagától hull Németország ölébe.

Legujabb női selyem- és vászonruhák
feltünően leszállitott olcsó árakon
Radó Timisoara I., Bulevard Reg. Ferdinand

A kormány lemondása

csak a nyári szünet után lesz aktuális

Ellenzéki körökben ujból igen komoly formában beszélnek arról, hogy a kormány a nyári szünet után benyujtja a királynak lemondását. Kormánykörökben ezzel szemben hangoztatják, hogy Tatarescu miniszterelnök szeptember hónapban ujból megjelenik kihallgatáson az uralkodó előtt, akinek fel fogja ajánlani lemondását arra az esetre, ha a király bizalma megrendült volna a liberális párt kormányzási rendszerében. Biztosra veszik, hogy a király továbbra is bizalmáról fogja biztositani a liberális kormányt és ebben az esetben Tatarescu nyomban engedélyt fog kérni arra, hogy a kabinetje összetételén bizonyos változtatásokat eszközöljön. Állitólag akkor fogja megvalósitani azt a tervét, hogy Diamandi tárcát kap, Manolescu Strunga pedig ujra átveszi a kereskedelmi és iparügyi miniszterium vezetését. Ezenkivül az a terve, hogy a pártnak több fiatal politikusa államtitkári rangot nyer.

Névnapi mulatozás halálos befejezéssel

Tragikus eset történt Chisatau község közelében, ahol Bastinas Ilie huszonkilenc éves munkás a Begába fulladt. Bastinas Ilie, aki a susanovati kőbánya munkása volt, névnapját ünnepelte társaival együtt. Ebéd után a társaságot meghivta a Begán csolnakázásra. A házigazda és vendégei jókedvüen szálltak be egy rozoga bárkába és megkezdődött a vidám csolnakázás. A viz közepére érve néhányan észrevették, hogy a bárkába viz tódul és ezért partra akartak szállni. A csolnakot Bastinas visszairányitotta a parthoz és kiszálltak belőle. Bastinas azonban kijelentette, hogy ő még csolnakázik egy ideig és ujból beevezett a viz közepére. Ott hirtelen felemelkedett, mire a csolnak megbillent és a munkás a vizbe zuhant. Parton maradt társai először azt hitték, hogy tréfál és fürdeni akar, de amikor látták, hogy kétségbeesetten küzködik a hullámokkal, segitségért kiáltoztak, mert egyikük sem tudott uszni. A segitség elkésett, mert Bastinas a vizbe fult. Özvegye és négy gyermeke siratja.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdijasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdijasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész evre 30 pengő.

Telefon:

[illegible]—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—[illegible]

A „Temesvarer Zeitung" nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Julius 20-tól julius 26-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő Dr. Kovács-gyógyszertár.

A III. kerületben a Porumbescu-utcában levő Sárga-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanul Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A házasság rabbilincse

Edward Fisher fiatal banktisztviselő Kansas Cityben feleségül vette szive választottját és amikor a gazdagon teritett asztal körül együtt ült a násznép, egymásután adták a fiatal párnak az ajándékokat, az ujdonsült férj felesége fülébe sugta: „Várj csak, ezután jön majd az igazi meglepetés". A fiatalasszony elpirult és türelmetlenül várta az igért meglepetést. Már éjfél is elmult, amikor Edward Fisher gyengéden megérintette ifju felesége kezét és titokzatos hangon kérte, hogy tegye mindkét kezét az asztal alá. Fisherné eleget tett a felhivásnak és a következő pillanatban az asztal alól kattanásszerü hang hallatszott. Az ötletes ifju férj automatikusan záródó rabbilincset tett felesége csuklójára. Az ötletnek igen nagy sikere volt különösen, amikor az ujdonsült férj lendületes beszédben magyarázta meg, hogy ez a rabbilincs csak jelkép és azt jelenti, hogy a felesége sirig a házasság kedves rabságában marad. Az ujdonsült Fisherné félszegen mosolygott, miközben a násznép hahotázva nevetett. Kicsit kényelmetlen volt megbilincselve ülni, de férje megnyugtatta, hogy a vacsora után természetesen leveszi róla a bilincset. Ezt is akarta tenni, de legnagyobb megdöbbenésére kiderült, hogy a kulcs valahogy elkallódott. Szép, szép a szimbólum, de igy mégsem lehet megkezdeni a házaséletet. Az ifju házaspár hajnal felé kénytelen volt taxiba ülni és a rendőrségre hajtani, ahol aztán egy szerelő vette le a szép asszony kezéről a rabbilincset.

— **Mária özvegy királyné születésnapja** ma van és ebből az alkalomból az ország összes templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartanak. A fővárosi román székesegyházban Cristea Miron patriarka mondja az ünnepi misét, amelyen a királyi család tagjain kivül a kormány és a hatóságok képviselői is résztvesznek.

— **Tábornokok nyugdijazása.** Bucurestii jelentés szerint az év folyamán nyugdijba megy Stefanescu Amza tábornok, a hetedik hadtest parancsnoka, Economu tábornok, aki valamikor Timisoaran állomásozott és még több generális. A nyugdijazások folytán az egyes parancsnokságok vezetésében változások lesznek.

A nemzeti parasztpárt lipovai népgyűlésén Bocu Sever sulyos támadást intézett a liberális kormány ellen

A nemzeti parasztpárt előre megállapitott programjához hiven Erdélyben és a Bánságban közel háromezer népgyülést tartott, amelyen ismertették a Maniu által kezdeményezett kormánybuktató akciót. A párt vezetői csoportokra oszolva járták be az egyes kerületek községeit és valamennyi helyen magyarázó beszédek kiséretében felolvasták Maniunak Vintul de Joson tartott beszédét. Különösen nagy lelkesedés mellett folyt le a népgyülés Lipovan, ahol Bocu Sever sulyos támadásokat intézett a liberális kormány ellen. Azzal vádolta, hogy anarchiát teremt a liberális uralom. A legsulyosabb az, hogy az anarchiának a magvát a diákság körében hintették el. Felveti a kérdést, hogy mi lesz akkor, hogyha ez az anarchia a nép között is lábra kap és érvek helyett a revolverek fognak beszélni, mindenki feljogositottnak érzi magát, hogy véleményének fegyverrel szerezzen érvényt. Azután hosszasan szólott a Stelescu elleni merényletről, amelyet a legerélyesebben elitél. Az anarchiának ilyen korszakában — mondotta — egyetlen mentsége van az országnak és ez az, amelyet Maniu hirdet, aki nem szövetkezik az erkölcstelenséggel. Utána Vasiescu Misa volt képviselő felolvasta Maniunak vintuli beszédét, amelyet számtalanszor szakitott meg a résztvevők tetszése. Végül a népgyülés határozati javaslatot fogadott el, amellyel helyesli Maniu akcióját, kéri annak folytatását és követeli, hogy Alba Iuliára ujabb nemzetgyülést hivjanak össze. Hasonló lelkesedéssel folytak le a gyülések a többi községben is.

— **Nyugalmazott tisztek, özvegyek és árvák,** akiket az uj törvény alapján nyugdijaztak, vagyis azok, akik a román hadseregben aktiv szolgálatot teljesitettek, e hó 22-én vagy 23-án, szerdán vagy csütörtökön délelőtt tiz és tizenkét óra között jelentkezzenek a Hunyadi-kastélyban levő utászezred irodájában nyugdijkönyvecskéik láttamozása végett. Evégből hozzák magukkal nyugdijkönyvecskéjüket és személyazonossági igazolványukat. Mindazok, akik nem szerepelnek ebben a hónapban a hadügyminiszterium névjegyzékében, juliusi nyugdijukat még a pénzügyigazgatóságnál veszik fel.

— **Ujfajta barackot termelt.** Szegedről jelentik, hogy Horváth István ujszegedi gazdálkodó sok évi kisérletezés után ujfajta barackot termelt, amelynek alakja a mandulához hasonló, de az ize zamatosabb a legédesebb rózsa-baracknál is. Az ujfajta barack előnye az, hogy csak augusztus közepén érik, amikor a sárga barack ideje már elmult és ez a magyar gyümölcsexport szempontjából nagyjelentőségü.

— **Irország nem vesz részt az angol király koronázási ünnepségein.** Londonból érkezett jelentés szerint De Valera ir miniszterelnök elhatározta, hogy az ir szabad állam a jövő évi londoni koronázási ünnepségeken nem képviselteti magát.

— **A hőségtől megőrült és vérengzést rendezett.** Bajáról jelentik, hogy Csirics Demeter verbászi gazdálkodó az óriási hőségben megőrült és borzalmas vérfürdőt rendezett. A szerencsétlen ember kést ragadott, leszurta nyolc disznaját, majd széthasogatta lakása berendezését, közben életveszélyesen megszurkálta a feleségét és ennek segitségére siető szomszédját is. Azután a dühöngő ember véres késsel a kezében végigszaladt az utcán, miközben leöléssel fenyegetett meg mindenkit. A csendőrség csak nehezen tudta megfékezni és most a bajai kórházban ápolják.

— **Olaszország uj varsói követének ünnepélyes fogadtatása.** Krakkóból jelentik, hogy a lengyel köztársaság elnöke ünnepélyes kihallgatáson fogadta Di Valentino bárót, Olaszország uj varsói nagykövetét. Az olasz nagykövetet nagy ünnepélyességgel fogadták és tiszteletére a volt lengyel főváros utcáit fellobogózták. A kihallgatás után a köztársaság elnöke ebédet adott Di Valentino tiszteletére, amelyen Beck lengyel külügyminiszter is résztvett.

— **Tart a trópusi hőség.** A Bánságban tegnap is kánikulai hőség volt. Városunkban a déli órákban beborult és néhány csepp eső is jelentkezett, de a kiadós és a hőségnek véget vető eső most is elmaradt. Délután az ég ujból kitisztult és a nap forró sugarai tovább ontották a hőséget. A hőmérő árnyékban 35 fok meleget mutatott, de a napon a higanyoszlop elérte a 42 fokot. A meteorológiai intézet jelenti: délnyugati és nyugati légáramlás, több helyen zivataros eső, egy-két helyen jégeső várható. A hőmérséklet némi csökkenése valószinü.

— **Megfojtotta a szeretőjét.** Megirtuk, hogy Pestszentlőrincen az Erzsébet-telepen kegyetlen gyilkosság történt. Galambos Gyula altiszt a lakásában holtan találta Zalekker Anna harmincöt éves asszonyt, öccsének vadházastársát. Az asszony halálát fojtogatás okozta. A vizsgálat során kiderült, hogy az asszonyt Galambos Károly harminc éves kőmüvessegéd ölte meg, akivel vadházasságban élt. A fiatalember eleinte tagadta a szörnyü vádat, de aztán beismerte, hogy szóváltás támadt közöttük és fojtogatni kezdte az asszonyt. Nem akarta megölni, de verekedés közben addig szorongatta a torkát, amig meghalt. Amikor látta, hogy mit követett el, összeszedte bátyja értéktárgyait és elmenekült. Az értéktárgyakat néhány órával később el is zálogositotta. A gyilkost letartóztatták.

Băile Lipova (A Bánság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsgős strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, vérnyomásnál, köszvénynél, máj- és vesemegbetegedéseknél, a vesevezeték zavarainál (prostata stb.) rheumánál, ideggyengeségnél, neuraszténiánál, valamint **női betegségeknél** gyógyulást nyujt.

Kérjen prospektust a következő cimen:

Staţiunea Balneara S. A., Lipova

Kétezer éves a gyorsirás

Kétezeréves a gyorsirás, amennyire erről a történelmi adatok rendelkezésünkre állanak. Krisztus előtt 64-ben alkotta meg az első gyorsirási rendszert Tiro, aki Cicero iródiákja volt s első kiemelkedő gyorsirói működése a következő évben Catalina ellen elhangzott hatalmas vádbeszéd lejegyzése volt. Tiro gyorsirási rendszere gyorsan elterjedt, de a nyugatrómai birodalom összeomlása után feledésbe merült. Csak a XVI. században fedezte fel Trithemius angol szerzetes s ugyanakkor modern beszédjegyző irásmódot is alkottak. Több mint száz évvel ezelőtt a geometriai irásjegyeken alapuló Pitman-féle rendszer honosodott meg és a mult század huszas éveiben lépett a nyilvánosság elé a bajor Gabelsberger a maga gyorsirási rendszerével, amely a folyóiráson épült fel s minden kulturállamban gyökeret vert. Az egységes magyar gyorsirás is ebből alakult ki.

MEGSZAVAZTAK AZ ANGOL HADÜGYI PÓTKÖLTSÉGVETÉST. Az angol alsóház tegnap ülést tartott és a véderő vita végén 331 szavazattal 65 ellenében az alsóház a hadügyi pótköltségvetést elfogadta. A haditengerészeti pótköltségvetést 323 szavazattal 134 ellenében az alsóház szintén magáévá tette.

— **Amerikai fiatal magyarok látogatása Budapesten.** Budapestről jelentik, hogy a magyarok világkongresszusa minden évben az alapitvány jövedelméből két, Amerikában született magyar fiut vagy leányt hazahozat, hogy megismerje az óhazát. Tegnap délután érkezett meg Budapestre tizenhat amerikai ifjuból álló csoport, akik közül kettőt a magyarok világkongresszusa hozatott haza, mint pályadijnyertest. A másik tizennégy magyar ifjut az amerikai Magyar Népszava és a Verhovay-féle alapitvány pénzén hozták Magyarországra. A fiatal amerikai magyarok csoportja ma Perényi Zsigmond bárónál, a magyarok világkongresszusa elnökénél tesz bemutatkozó látogatást.

— **Nagy előkészületek a timisoarai kisebbségi ujságirószervezet nyári ünnepélyére.** Mindössze tiz nap választja el Timisoara közönségét a kisebbségi ujságirók pacsirtamezei nyári ünnepélyétől, amelynek előkészületei a legnagyobb tempóban folynak. A rendezőség a nőegyletek vezetőivel karöltve rendezi az ünnepélyt és igy annak közönségsikere biztos. A Pacsirtamezőt erre az estélyre olyan fény és virágerdőbe öltözteti a rendezőség, melyhez hasonlót csak nagy külföldi filmprodukciókon lehet majd látni. Eseménye lesz az estélynek a kinai bár is, ahol a közönség ujszerü és érdekes meglepetéseket kap. A nagytombolán potom pár leiért többezer lei értékü tárgyak tömegét nyerheti, mig a virágtombola és virágcsata már évek óta egyik főszórakozása annak a közönségnek, mely évről-évre megjelenik az ujságirók rendezvényein. Lesznek italsátrak is, ahol a legszebb hölgykoszoru tagjai árulják a válogatottnál finomabb italokat. Ha megemlitjük még a kimeritő és nivós müsort, valamint a táncversenyt, ugy a közönség bizonyságot nyerhet arról, hogy nemcsak hozzásegiti megjelenésével a kisebbségi ujságirószervezet szanatóriumához, hanem maga is kitünően fogja magát érezni az augusztus elsejei nyári ünnepélyen.

* **Zemplényi Klára: A jazz előtt.** Azzal a korral szemben, mely a jazz-zenét fogadta szimbolumává és problémáit a tánclokálok eseményeire szükitette, a háborus ifjuság a fegyverek árnyékában élte a maga sulyos, világszemléleti vajudásokba kényszerült életét. A szenvedély, a keresés, a forrongás adja meg a jazz előtti kor jellegét. E hullámzó korszak teljes, átfogó rajza Zemplényi Klára regénye, melynek keretében egy viharos, forró szerelmi történet áll. Viktória kiadásban, 270 lapon 110.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Viktória kiadványok teljes jegyzékét.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Stelescu tiz merénylője egyforma büntetés kiszabását kéri, mert egyformán vállalják tettük következményeit

Stelescu Mihai merénylőinek ügében a vizsgálat befejeződött és az ellenük kiadott letartóztatási végzés tegnap került az ilfovi törvényszék elé megerősités végett. A vádat Stanescu főügyész képviselte, aki nyolc letartóztatott ellen gyilkosság cimén emelt vádat, Trandafir Jon és Gheorghescu Stefan ellen pedig tettestársi minőségben emelt vádat.

A vádtanács előtt kérte a letartóztatás megerősitését azon az alapon, hogy a tettesek közül egyik sem tagadja a gyilkosságban való részvételt.

Előadta, hogy a tiz merénylő a vizsgálatkor kijelentette, egyformán vállalják cselekedetüknek a következményét és ezért egyforma büntetés kiszabását kérik. A biróság feladata lesz a bünrészesség tekintetében dönteni. A védelemre számos ügyvéd jelentkezett, akik közül elsőnek Mota kijelentette, hogy ez a per tulhaladja a jogi kereteket és etikai alapon kér elbirálást.

Stelescu a letartóztatottak szerint áruló volt és valamenynyiük együttes elhatározásából itélték halálra.

Egy másik védő arra hivatkozott, hogy a vádlottaknak a tette egyenes következménye annak a határozatnak, amelyet négyezer diák a targumuresi nagygyülésen hozott. Ott határozták el Stelescunak a láb alól való eltételét. Azután a többi védő szólalt fel és valamennyien kérték a biróságot, vegye tekintetbe, hogy itt nem közönséges gyilkosságról van szó, nem is olyan merényletről, amelyet kizárólag jogi alapon lehetne elbirálni, hanem egy felsőbb parancs végrehajtásáról.

A törvényszék rövid tanácskozás után valamennyi vádlott letartóztatását megerősitette.

NÉMETORSZÁG AFRIKAI GYARMATAIRÓL. Pirow délafrikai honvédelmi miniszter, aki az utóbbi időben több izben nyilatkozott már a német gyarmatok ügyében, most nagyszabásu tervezetet dolgozott ki. Annak értelmében valamennyi hatalom, amely Afrikában gyarmattal rendelkezik, lemondana gyarmati birtokállományának bizonyos részéről azért, hogy helyet adjon Afrikában Németországnak is. A délafrikai Unió szövetség máris hajlandó a maga részéről bizonyos területeket Németországnak átengedni.

— **Életfogytiglani fegyházra itélt német ujságiró.** A berlini néptörvényszék tegnap életfogytiglani fegyházra itélte Schwertefeger Waltert, a Berliner Börzenzeitung volt igazgatóját, akit az elmult évben letartóztattak, mert külföldi ujságoknak a propaganda-miniszterium tól kapott bizalmas értesüléseit tovább adta. Árulásért vonták felelősségre és sulyosan elitélték.

— **Götzl M. fogász** külföldi utjáról visszatért és az első kerületben levő Lobovici-utca 2. szám alatti Német Házban ismét rendel.

— **Kőszódát ivott.** Székely Katalin, huszonnyolc éves lugoji leány, aki Székely Ottani iparos leánya, öngyilkossági szándékkal nagyobb mennyiségü kőszódaoldatot ivott. Sulyos belső sérülésekkel kórházba szállitották. Tettét családi viszálykodás miatt követte el.

— **Véres féltékenységi dráma** játszódott le Craiován. State Stefan találkozott az utcán különváltan élő feleségével, akit arra kért, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony elutasitotta, mire revolvert rántott és feleségére lőtt. Az asszony összeesett és ekkor a férfi, aki azt hitte, hogy megölte feleségét, öngyilkosságot követett el. State nyomban meghalt, feleségét haldokolva kórházba szállitották.

Fotó-amatőrök!
Rollfilm 6x9
8 felvétel 28 Scheiner
Lei 35·—
beérkezett
Káldor Fotószaküzlet
I., Piata I. C. Brătianu 3

Legujabb sporthirek

Ujból felborult a román-magyar futballbéke és a román sporthatóság felfüggesztette a magyar csapatok turalehetőségét

Budapestről jelentik, hogy a román sportfőhatóság átiratot intézett a magyar testnevelési tanácshoz, amellyel közli, hogy a Romániában szerepelt magyar csapatok nem tartották be a nemrég megkötött sportbéke feltételeit, mert eddig nem biztositottak revánsalkalmat a romániai csapatoknak. A román főhatóság erre való hivatkozással felfüggesztette a magyar csapatok további romániai turalehetőségeit és megszakitotta a békés kapcsolatokat a magyar labdarugó sporttal. A magyar testnevelési tanács ülés keretében foglalkozott az átirattal és végül is ugy döntött, hogy felfüggeszti a magyar csapatok romániai játékengedélyét. Ez azt jelenti, hogy a magyar csapatok mindaddig nem játszhatnak Romániában, amig a magyar testnevelési tanács erre engedélyt nem ad. Ezzel ujból felborult a béke a két ország labdarugó szövetsége között, mert ugy a román, mint a magyar sportfőhatóság határozata csak a futballcsapatokra vonatkozik.

AZ OLIMPIAI FÁKLYA UTBAN BULGÁRIA FELÉ

Athénből jelentik, hogy a fáklyafutó staféta tegnap délben tizenkét óra husz perckor érkezett meg Corinthusba, ahol ünnepség volt. Az utolsó futó a város polgármesterének adta át az olimpiai fáklyát, aki azzal az előre elkészitett oltáron meggyujtotta a tüzet. Az oltárt katonai diszőrség vette körül, mig a város előkelő asszonyai ősi viseletben helyezkedtek el az oltár körül. Az olimpiai tüz ünnepségén harminc görög leányka is résztvett, akik ősi táncokat lejtettek. Az ünnepség után a fáklyafutó staféta tovább indult Bulgária felé.

*

AZ UGRÁS ÉS DOBÁS STANDARD EREDMÉNYEI

Berlinből jelentik, hogy az olimpiász ugró és dobó számában selejtező versenyeket fognak rendezni. A selejtező mérkőzéseknél a versenyzőknek el kell érni egy standard eredményt, amely jogot biztosit nekik a döntő versenyeken való részvételre. A délelőtti selejtező versenyek eredményei azonban a főversenyben nem számitanak és hiába ér el valaki a selejtező versenyen világrekordot javitó eredményt, mert azt csupán az előirt standard eredménnyel összehasonlitva mérlegeli a versenybiróság. A férfi versenyzők részére a következő standard eredményeket irták elő: magasugrás 185, távolugrás 7 m., rudugrás 380 cm., hármasugrás 14 m., sulydobás 14.50 m., diszkoszvetés 44 m., gerelyvetés 60 m., kalapácsdobás 46 m., nők részére a standard eredmény 36 m., a diszkoszvetésnél, mig az ugrószámoknál nem állitottak fel standard eredményt.

*

JAPÁN USZÓK OLIMPIAI PRÓBAVERSENYE

A Berlinben készülődő japán uszók tegnap a kétszáz méteres gyorsuszásból rendeztek próbaversenyt, amelyen minden résztvevő kitünő eredményeket ért el. A győztes Araki lett 2 p. 09.6 mp. idővel. Suguira 2 p. 10.6 mp., Taguchi 2 p. 11.7 mp. és az utolsó Megami 2 p. 12.6 mp. időt uszott. Érdekes, hogy még az utolsó Megami eredménye is két tized másodperccel jobb, mint a magyar Csik eddig kiuszott ideje és ebből is látható, hogy a legjobb magyar uszó milyen csekély győzelmi eséllyel veheti fel a versenyt ezen a távon a japán uszókkal. A japánoknak nagyszerü esélyeik vannak a 4×200 m. staféta-uszásban is, mert ha az első négy uszó idejét összeadjuk, akkor 8 p. 44.4 mp. időt kapunk, amely minden eddigi eredménynél jobb.

— **A franciaországi sztrájk.** A francia Peugeot-müvekben hatezer munkás sztrájkja miatt megszünt a munka. Sztrájkba kezdtek a Seine és Oise kormányzóságban a mezőgazdasági munkások is.

— **Német nemzeti szocialista szervezkedés Sziléziában.** A lengyel hatóságok Sziléziában ujabb német nemzeti szocialista szervezkedést lepleztek le. A szervezetnek az volt a célja, hogy Felsősziléziát elszakitsa Lengyelországtól.

Ne elégedjék meg a máig használt illatszergyári készitményekkel

Vegyen egyszer a:

Les Créations „N. H. B." márkáju PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-, SZAJFESTÉK és PARFÖMBÖL!

Ha össze fogja hasonlitani, meg lesz lepve ezek felsőbbrendüségétől. Hosszu évek tudományos kisérletezései az illatszergyártás müvészetének terén tették tökéletesekké a

Les Créations N.H.B

készitményeket.

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban

En gros beszerzési forrás: N. H. Balthazár, Bucuresti Str. Selari 7

AUGUSZTUS VÉGÉN LESZNEK A KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOK. Fővárosi jelentés szerint a kormány tagjai holnap minisztertanácsot tartanak, amelyen meghatározzák a községi választások időpontját. Beavatott körök véleménye szerint valószinü, hogy a községi választásokat augusztus 25-re tüzik ki.

— **Ujabb devizacsalást fedeztek fel.** Chisinauból jelentik, hogy Rivilis ottani tojás-exportcég nagyarányu visszaélésekkel megkárositotta a Nemzeti Bankot. A cég kizárólag Angliába szállitott tojást, de a vámnyilatkozatot és a Nemzeti Bank részére szükséges deklarációt Németországba szóló exportra állitotta ki. A cég a jegybanknak német márkát szolgáltatott be angol font helyett és ezzel harminc millió lei kárt okozott a Nemzeti Banknak. A cég két tulajdonosát letartóztatták.

— **Halálos szerencsétlenség** érte Hartmann János, negyvenkét éves resitai munkást, akit a hengermüben az egyik daru olyan sulyosan megsebesitett a fején, hogy néhány órai szenvedés után a kórházban meghalt. Halálát özvegye és négy kiskoru gyermeke gyászolja.

* **Budapestre** érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállodában megtalálja a kényelmét. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

Hallja maga!

is az igazságot, melyért a **Déli Hirlap** betühadserege küzd. Ehhez nem kell más, csak egy levelezőlap- vagy telefonhivás, hogy megrendeli a **Déli Hirlapot.** Cim: I. ker., Piata I. C. Bratianu 4. szám Telefon: 2-52

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— Fontos repülőügyi tanácskozások. Caranfil román légügyi miniszter és Stoicescu tábornok, a román légiflotta főparancsnoka, Párisba utaztak, ahol fontos tárgyalásokat folytatnak Cot Pierre francia légügyi miniszterrel. A tárgyalások célja, hogy előkészitse a francia hadiflotta együttműködését szükség esetén a román hadiflottával.

— Egy napon egy városban csak egy gyülés tartható. A belügyminiszterium értesitette az ország összes rendőrfőnökségeit, hogy mostantól fogva ujabb rendelkezés kiadásáig egy és ugyanabban a városban ugyanazon a napon csak egy gyülés megtartására adható engedély. A kormány igy akarja elejét venni esetleges rendzavarásoknak.

— Katonai szabadságolás. Bucurestii jelentés szerint az 1935-ös évfolyamot ez év október elsejével szabadságolják.

— Magyar elektrotechnikus szenzációs találmánya. Szilágyi József oradeai elektrotechnikus nyolc évi kisérletezés után egy gépet talált fel, mely megoldja a falvak villamossággal való világitását. A gép olyan nagyságu, mint egy varrógép és petróleum hajtja. Könnyen hordozható, nem kell beépiteni és bárhol azonnal müködésbe helyezhető. Egy ötszáz gyertyafényü lámpának tizenkét órán át való égetéséhez mindössze öt liter benzin szükséges.

— Ujabb utcai összetüzések a fővárosban. A fővárosi Izvor-utcában levő munkásotthon környékén verekedés volt cuzista diákok és munkások között. Ebben az utcában van a Kék Ház, ahonnan nagyobb csoport kékinges cuzista diák jött ki és a munkásotthon épületét elhagyó munkásokat megtámadta. A verekedés zajára nagyobb munkáscsoport érkezett a helyszinére és megfutamitotta a támadókat. Ekkor azonban már több sérült maradt a harc szinhelyén. A sebesültek közül Nicolescu munkás állapota volt sulyos, mert a szive tájékán késszurás érte. Haldokolva a kórházba szállitották. Több letartóztatás történt.

— Kirándulók csoportjába rohant egy vonat. A besszarábiai Secureni község állomásán borzalmas szerencsétlenség történt. Az állomáson átrobogó egyik vonat keresztülgázolt a sinek között várakozó kirándulók csoportján. Tizenkét személy meghalt, tizennyolc sulyosan és tizenöt könnyebben megsebesült. A tömeges gázolást az okozta, hogy az állomás nem volt megfelelően kivilágitva.

— Angina pectorisnál, a rohamokban fellépő nyomasztó szivtáji fájdalmaknál reggelenként ½, esetleg ¼ pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz is elegendő ahhoz, hogy a belek müködését elrendezze és kielégitő emésztést biztositson.

— Felmentették a carei Magyar Bál rendezőjét. Ez év februárjában Magyar Bált rendeztek Careiben. Urziceni községben Mok István gazdasági egyetemet végzett embernek, a mulatság egyik rendezőjének többen pénzt adtak át, hogy biztositson jegyet számukra. A csendőrőrmester engedély nélküli gyüjtés cimén feljelentést tett Mok István ellen, akit a carei járásbiróság pénzbirságra itélt. Felebbezés folytán került a zalaui törvényszékhez az ügy. A tárgyaláson Mok Istvánt felmentették a vád alól.

— Halálozások. Makkai Elemér épitész tegnap 62 éves korában meghalt. Makkai annak idején különösen nagy monumentális épületek terveit készitette el és számos templom épitési terve is tőle való. Igen élénk részt vett a város társadalmi életében is. Halálát feleségén kivül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a harmadik kerületi Crucii-tér 3 szám alatti gyászházból. — Eckstein Béla, a Fil-Art részvénytársaság igazgatója, tegnap Petru Tegle 1 szám alatti lakásán 54 éves korában meghalt. Halálát özvegyén, leányán és unokáján kivül kiterjedt rokonság gyászolja. Holttestét a zsidó temető halottas csarnokába szállitották, ahonnan m délelőtt temetik.

Sport

Az olimpiai versenyzők testi épségének és egészségének védelmére a legmesszebbmenő intézkedések történtek

A berlini olimpiai játékok rendezősége a versenyek sportbeli előkészitésével párhuzamosan a résztvevő versenyzők testi épségének védelmére is megtette a szükséges intézkedéseket. Központilag irányitott orvosi és egészségvédelmi szolgálatot szerveztek a versenyek idejére, amelynek célja a baleseteknél és megbetegedéseknél elsősegélyt nyujtani, valamint a sportorvosi tudomány fejlődése érdekében a résztvevő versenyzőkön megfigyeléseket és méréseket végezni. Az olimpiai falut a német véderő állitotta a résztvevők rendelkezésére és annak parancsnoksága is a hadsereg kezében van. Ennek megfelelően Ziaja dr. vezérorvos vezeti az egészségügyi szolgálat beszervezését. A helyi gyógykezelések ügyeit egy törzsorvos veszi át, aki számos katonaorvossal gondoskodik majd a versenyzők egészségének megóvásáról. Az olimpiai falu egyik házában modernül berendezett orvosi rendelő lesz, egy másik házban pedig az orvosi tudomány vivmányai segitségével folytathatók a sportpszichológiai vizsgálatok. Mindezeket a rendelőket és orvosi müszereket természetesen a versenyzőkkel érkező külföldi orvosok is használhatják. A modern kettős röntgen-felszerelésen kivül, két operációs terem is rendelkezésre áll a sürgős mütétek lefolytatására. Grünauban három szárazföldi mentőszobán kivül egy vizi mentő állomást is berendeznek. Az evezősök szállásain külön orvosi rendelő kerül felállitásra. Mindezeken felül még ugynevezett repülő mentőállomások is müködnek majd, különösen a marathoni verseny és a távgyaloglás, valamint a kerékpárversenyek alkalmával.

Román versenyzők sikere

A verdeni lovasversenyeken a román versenyzők ujabb sikert arattak. Tudoran és Rang főhadnagyok együttesen nyerték meg az első dijat a vadászugratásban.

*

Uj magyar ifjusági rekord

Cserna, az uj magyar magasugró tehetség Szolnokon 189 centiméterrel uj magyar ifjusági rekordot állitott fel.

*

Ausztrália vezet a tenniszmérkőzéseken

Az Ausztrália—Németország Davis Cup zónaközti döntőben az ausztráliai csapat vezet 2:1-re. Az első mérkőzésen Cramm német versenyző hatalmas küzdelem után 4:6, 6:4, 4:6, 6:4, 11:9 eredménnyel győzött Crawford ellen. A gyengélkedő Henkel azonban 6:2, 6:2 állásnál feladta a játékot az ausztráliai Quist ellen. Másnap a páros mérkőzéseket bonyolitották le. A németek a Cramm—Henkel párt állitották szembe a Crawford—Greath pár ellen, amely 6:4, 4:6, 6:4, 4:6 arányban győzött a német pár felett.

Londonból ujabban jelentik, hogy a Németország—Ausztrália közötti Davis Cup zónadöntő küzdelmeinek harmadik napján az ausztráliai Graeth 6:3, 5:7, 6:4, 6:4 eredménnyel legyőzte a német Henkelt. Az ausztráliai versenyzők már 3:1-re vezetnek és ezzel megnyerték a zónadöntőt.

*

A Phöbus a lengyel olimpiai csapat ellen

A budapesti Phöbus csapata két mérkőzést játszott a lengyel olimpiai válogatottal. Varsóban a magyar csapat 3:1 arányu vereséget szenvedett, de Lodzban a budapesti csapat 4:4 arányu döntetlent csikart ki a nagy játékerejü lengyel válogatott csapat ellen.

— A durva és erőszakos fiu miatt. Novak Jenő bucurestii vasutas mostohafia, Slobozeanu Leopold, jelenleg katonai szolgálatot teljesit a fővárosban és többször meglátogatta mostohaapját. A fiu erőszakos természetü volt és gyakran összeverekedett nővérével. Igy történt az elmult este is. Nővére erre a katonai hatóság segitségét kérte. Őrjárat ment el Novak lakására a fiuért, akit apja védelmébe vett. Az őrjárat egyik tagja, Petre Mihai közkatona erre fegyvert emelt az öreg Novakra, a puska elsült és a golyó megölte a vasutast. A katonát letartóztatták és a vizsgálat lesz hivatott kideriteni, hogy jogosan használta-e fegyverét vagy sem.

— Meg akarják szüntetni a targumuresi kollégium párhuzamos osztályait. A tanulnivágyó református ifjuság az iskolamegszüntetések következtében távolabbi vidékről is kénytelen volt Targumuresre jönni, amelynek református kollégiumában a megnövekedett létszám miatt párhuzamos osztályokat állitottak fel. A kollégium igazgatóságához most miniszteri rendelet érkezett, amelylyel szeptemberre el akarják tiltani a párhuzamos osztályok felállitását s igy lehetetlenné akarják tenni többszáz kisebbségi tanulónak a középiskolai tanulmányok megkezdését. A kellégium igazgatósága felső hatósága utján már tiltakozott a felekezeti szabad oktatás ujabb megsértése ellen.

Tombola lesz rendkivül értékes tárgyakkal
a Kisebbségi Ujságirók
nyári kerti ünnepélyén
augusztus 1-én, szombaton a Pacsirtamezőben
Táncverseny / grandiózus műsor / virágcsata

— A Bega két halottját kifogták. M irtuk, hogy Gregor Antal munkás Barna Szever a Begában való fürd alkalmával életüket vesztették. Mind szerencsétlenül járt holttestét kifogt és a második kerületi temető halottasl zába szállitották.

— Magánházban szabad jótékonycélu t estélyt tartani. Lőrincz József dr. raui plébános, Bajkó Imréné, Tariszn Jánosné, Puskás Levente dr. és neje, va mint Plutz Györgyné és Jakab Antal „a eltitkolás" vádjával kerültek a vádlot padjára, amit azzal követtek el, hogy váltva az uri családoknál önkéntes ado nyok mellett jótékonycélra teaestélye rendeztek. A csendőrőrmester engedé hiányt is emlegetett feljelentésében. A m tartott főtárgyaláson beigazolást ny hogy az önkéntes adományokat a szegény felsegélyezésére forditották és magánház nál rendezett összejövetelekre nem kell gedély és nem kell kincstári belépőjegy s és igy „adóeltitkolás" sem történt. Vádl takat büncselekmény hiányában felmente a törvényszék. Az itélet elvi jelentőségü.

— Kaszával meggyilkolta a sógorát. csehszlovákiai Murányhuta határáb halálosvégü verekedés játszódott Hlodák György ötvenhárom éves g da a réten kaszált. A közelében dolgoz sógora, Gyurgyák András, akivel kaszáló miatt sürün voltak veszekedés Munka közben a sógorok ujból összesz lalkoztak és Gyurgyák ekkor fejbevág Hlodákot, aki kaszájával támadója f suhintott. A kasza a térde alatt é Gyugyákot és csontig átvágta a láb Amikor Hlodák látta, hogy milyen b zalmas sebet ejtett sógorán, megpróbál szijjal elállitani a vérzést, de ez nem sej tett, mert a szerencsétlen ember néhá perc alatt elvérzett. Hlodákot őrizet vették.

*** A magyar helyesirás kézikönyve és sz tára.** A Magyar Tudományos Akadémia h lyesirási szabályai alapján szerkesztette B lassa József dr., a „Magyar Nyelvőr" sze kesztője. Tartalma három részre oszlik. Bevezető része röviden és világosan ösz foglalja a magyar helyesirás szabályait. Főrésze, a munka gerince, a magyar helye irási szótár. Több mint 25.000 szót tart maz, tehát kétes esetben biztos felvilágos tást nyujt. III. Része mint függelék a gyal ran használt idegen nyelvü szólások és id zetek gyüjteményét tartalmazza. A kitün mü 226 lap, egészvászonkötésben 99.— le minden könyvkereskedésben, vagy Lep genál Cluj.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
Szerda, julius 22.
Apolló-mozi: Hajótöröttek.
Capitol-mozi: A kis mama.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Közgazdaság

[A]z uj kenyérbélyeg szigoru rendelkezésére való [t]ekintettel számos pékmester kész iparjogáról lemondani

A [v]árosbeli pékiparosok szakcsoportja [...]szélést tartott, amelynek napi[...]n az uj kenyérbélyegrendelet [...]el. Az ülésen felolvasták a megyei [pre]ktura átiratát, amely közölte a [pék]iparosokkal, hogy az uj speciál re[gisz]terek, amelynek vezetése kötelező, [...]kapható a kereskedelemben. Az[...] S e c h e i Alexandru pékmester, a [...]soport elnöke beszámolt arról, [ho]gy a pékmesterek közbenjárása a [korm]ánynál eredménytelen maradt. A [mini]szteriumban ugyan meghallgatták [a pé]kek előterjesztéseit, de a legcseké[lyebb] igéretet sem kapták a sérelmek [orvos]lására. A hatóságok arra az állás[pont]ra helyezkedtek, hogy a kenyér[bélye]g alkalmazására vonatkozó intéz[kedé]seket és utasitásokat szigoruan be [kell] tartani. A pékiparosok legalább [azt] kérték, hogy legyenek bizonyos [elnézé]séssel és ne büntessék meg őket, [ha a] segédek az egyik kenyérre elfelej[te]nék a kenyérbélyeg ráragasztását, [vag]y ha az a kenyérről leszakadt. De [mé]g a legkisebb könnyitést sem enged-ték meg. Az ülésen különben számos pékmester kijelentette, hogy inkább visszaadják az iparjogot, sem hogy büntetésnek tegyék ki magukat. Még az üzletüket is le lehet zárni, ha többször előfordul, hogy a kenyérről hiányzik a bélyeg, vagy ismételten más kihágást állapitanak meg. Különösen a besugóktól félnek a pékek, mert a rendelet a feljelentőnek a kivetett birságból bizonyos százalék részesedést juttat.

A jelenlegi helyzetre való tekintettel Sechei Alexandru és H o l l i n g e r Péter pékmesterek vezetésével ma, szerdán délelőtt tiz órakor a pékmesterek nagyobb küldöttséget menesztenek a megyei prefektushoz és a város főpolgármesteréhez, akik előtt kifejtik majd, hogy az uj rendelet exisztenciájukat veszélyezteti és ezért sokan azzal a tervvel foglalkoznak, hogy beszüntetik iparukat. Aggodalommal tölti el a pékmestereket a speciál regiszter vezetése is, mert az huszonnégy rovatával különleges könyvelési ismereteket követel.

[V]aluták hivatalos árfolyama. (Az első [szá]m a vételt, a második az eladást je[lent]i.) Francia frank 6.60—6.90 svájci [fra]nk 32.55—33.40, belgas 17—18, angol [font] 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110 német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11,50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Nyolcmillió hektoliter az idei bortermés hozama. A földmüvelésügyi minisztérium jelentése szerint az elmult esztendőben a szőlőtermés tizmillió hektoliter bort hozott. Ebben az évben a bortermés mintegy hét-nyolcmillió hektoliter lesz. Az uj termésen kivül még mintegy kéthárommillió hektoliter pincékben heverő bor kerül forgalomba.

Az ezüst és platina felvásárlási jogát az állam magának akarja fentartani. Az aranytermelési prémium felemelésével egyidejüleg a kormány elhatározta, hogy felemeli a platina és ezüst termelési prémiumát is. Ezzel kapcsolatban a Banca Nationala azt kérte, hogy az állam adja át neki az ezüst és platina kizárólagos vásárlási jogát is, mig a kereskedelmi és iparügyi miniszter az ezüst és platina felvásárlási jogát az állam részére akarja megtartani. Ez ügyben a kormány gazdasági bizottsága legközelebb dönt.

Ellanyhult a buza irányzata. A bánsági gabonapiacon ellanyhult a buza irányzata. Kielégitő kinálat van a legtöbb terményáruban, gabonanemüben s a kereslet is megfelelő. Az üzleti forgalom meglehetősen élénk. A piaci árak a következők: bánsági buza 365, torontáli buza 370, tengeri 290, zab 250, árpa 220, korpa 270, kismalmi liszt a 30/es beosztásból 700, nagymalmi liszt 730, tökmag 900, bánsági repce 650 és káposzta repce 680 lei száz kilónkint.

Szinház

A MAGYAR PÁRT A MAGYAR SZINTÁRSULATÉRT. Bácskay Gyula szinigazgató magyar szintársulata a II. kerületi nyári szinkörben megkezd[t]e az előadásait, amelyek azt bizonyitják, hogy a mai rendkivül nehéz viszonyok között is a rendelkezésre álló szerény lehetőségek keretében a magyar szintársulat iparkodik becsületes müvészi teljesitményt nyujtani a közönségnek. Felkérjük a timisoarai magyarokat, hogy tehetsége szerint minél sürübb szinházbajárással pártolja és támogassa a magyar szintársulat munkáját. A Bánsági Magyar Párt elnöksége.

Ma este: Katz bácsi. B á c s k a y Gyula lelkes magyar szintársulata, amely eddig is müvészi nivón mozgó előadásokkal szórakoztatta a közönséget, ma este közkivánatra a Katz bácsi cimü zsidó tárgyu zenés vigjátékot tüzte müsorra. A Katz bácsi mai előadásán mutatkozik be a timisoarai közönségnek H o n t i Piri, a társulat szubrettje, aki az egyszerü magyar parasztasszonyok sikeres megszemélyesitésével szerzett magának a szinpad világában jócsengésü nevet. Holnap, csütörtökön este az Urileány cimü vigjáték kerül szinre, amely mindenütt nagy sikert aratott. Az Urileány főszerepeit Hegyessi Magda, Kozma Hugó, Lantos Ila és Badóczi Sándor játszák, akiknek szereplése már előre is sikert jelent. Az előadások este kilenc órakor kezdődnek.

A nyári szinház heti müsora:

Szerda este: Katz bácsi. (Zenés vigjáték)
Csütörtök este: Urileány. (Vigjáték)
Péntek este: Aki mer, az nyer. (Operett)
Szombat és vasárnap este: Kontusowka. (Operett)

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba...

Életkép vőfélyversekkel

[3]9

[C]sontos Szabó István, a másik vőfély [lé]pett elő azután, Felvégi Szabó Károlyné[h]é fordult és belekezdett az anyától való [bu]csuztatóba. Ezeket mondotta:

[Éd]esanyám, mikor tehozzád beszélek,
[s]zivemben akkor nagy fájdalmat érzek,
[N]eked köszönöm, hogy e földön élek
[s] hogy felneveltél, hálát adok néked.
[Te] irányitottad eddig az utamat,
[sz]kembős elüzted minden bus gondomat,
[ör]ömmel töltötted bé mindig valómat
[s] adtál énnékem mindenféle jókat.
[Is]ten rendelése, hogy tőled elváljak
[s] választott férjemmel külön uton járjak.
[D]e azért lelkemben mindig veled leszek,
[ir]ántad, mint eddig, eztán is érezek,
[m]ert habár tetőled másfelé haladok,
[m]égis mindenkoron leányod maradok.
[Cs]ak azért az egyért könyörgök teneked,
[t]artsad meg irántam tovább szereteted,
[ho]gy szerető anyám, bár nem leszek véled,
[á]ldjon meg az Isten mindenkoron téged.

Némedi Varga János azután két bátyától bucsuztatta el a zokogó menyasszonyt:

[Á]ldjon meg az Isten, kedves két testvérem,
[k]ikkel együtt telt el vidám gyermekségem,
[k]ikkel megosztottam mindig vig örömöm,
[a] sok jóságtokat immárom köszönöm.
Elmegyek a háztól, melyben együtt éltünk,
melyben boldogságban, vigságban volt részünk,
ahol jó szülőink gondunkat viselték,
éjjel-nappal mindig kedvünket keresték.
Édes szülőinket nagyon szeressétek,
ami kedvükre van, csakis azt tegyétek,
a gondot hozzájuk sose engedjétek,
dolgaikat mindig szivből könnyitsétek.
Ez az, amit nagyon kötök lelketekre,
ez az, mit rábizok a jó szivetekre.
Tőletek e kérdés az én bucsuzásom,
Ég titeket áldjon, szivemből kivánom.

Ámde ezzel a bucsuzkodások sora még nem ért véget. Elbucsuzik még a menyasszony külön leánypajtásaitól és külön a legényektől is. A lányoktól való bucsuzása igy szól:

Hajadon pajtásim, szüz virágok, lányok,
bucsuzásom közben hozzátok is szállok,
amikor tőletek nagy sirva elválok,
egyben nektek szivből most egyet kivánok.

Adja a Teremtő, ki gondol ránk sokat,
találjátok hamar meg a párotokat,
akivel járjátok együtt utatokat,
szedjetek boldogság rétjén virágokat.
Hogy ez megtörténjék, én is esedezek,
szeretett lánytársak, az Isten veletek.

A másik vőfély erre a legények felé fordul és ezeket mondja:

Álljatok elébem sok hires legények,
akik személyemet gyakran szemléltétek,
sokszor nekem annyi szépet beszéltetek,
de mégis hiába, nem lettem tietek.
Másnak rendelt engem Isten őfelsége,
más legénynek leszek mostan felesége,
ad majd az Uristen nektek is virágot,
akivel majd leltek örök boldogságot.
Egészség és jókedv mind rátok találjon,
derék, jó legények, az Isten megáldjon.

Ezzel befejeződött a bucsuztatás. A két vőfély azután egymás mellé lép és együttesen elmondja az indulás előtti verset. Ez szól a következőképpen:

Örömmel virradt rám a mai szent reggel,
kedvvel üdvözöltem ártatlan szivemmel,
de keblemet mostan elfogja szorongás,
mert az életemre virrad nagy változás.
Hosszu az én utam, amelyre indulok,
azért, jó Istenem, tehozzád fordulok,
tőled buzgó szivvel malasztot esdeklek,
hogy áldást és békét én tetőled nyerjek.
Kérlek, hogy el ne hagyj én nehéz sorsomban,
Szent Fiaddal együtt állj mellettem nyomban,
mert ma változik meg életemnek utja,
ma nyilik előttem a boldogság kutja.
Azért én Istenem, ne hagyj el, légy vélem,
bocsásd meg ellened elkövetett vétkem,
házas életemre áldásodat kérem,
minden ösvényemen te légy a vezérem.
Szivemből szeretett szülőim, testvérek,
és kik jelen vagyok, minden rokon lélek,
kisérjetek most el az Isten házába,
a Mindenhatónak szentelt templomába,
kérjétek az Istent értem hő imába,
hogy házasságomat áldóan megáldja.
Induljunk el mostan az Isten nevében,
hogy el nem hagy soha, szivemből remélem.

A vers elhangzása után a lakodalmas nép között mozgolódás támadt. A vőfélyek elrendezték a menetet. Elől kerültek a nyoszolyólányok, utánuk következett Felvégi Szabó Erzsi, a menyasszony Móra Mártonnal, a kiadó násznaggyal, utána a menyasszony szülői. Ezek után állott fel a kettesével a hat koszoruslegény, a vőlegény és az ő násznagya, Szomor József, a vőlegény szülői, majd végezetül nyomukba került a jelenvolt rokonság és atyafiság.

Mikor az egész menet szép rendjében felállott, a két vőfély a sor elejére ugrott és együttesen elkiáltották az első utközi rikoltást:

Aranyos nap borulóba,
mostan vagyunk indulóba.

Ezzel megindult a lakodalmas menet. Kint az utcán a kitárt kapu körül nagy számban állott a szomszédság és egyéb kiváncsi tömeg. Mindezeknek harsány éljenzése közben fordult a násznemet az ótemplom irányába.

Utközben a két vőfély felváltva mondotta a rikoltásokat, amelyek részint hangulatkeltésre szolgáltak, részint az volt a céljuk, hogy felhivják az utcán járó emberek figyelmét a násznépre.

Egyik ilyen rikoltás:

Madár száll a háztetőre,
most megyünk az esküvőre.

A másik:

Napamasszony kicsiny kertje
piros rózsa nyilik benne,
piros rózsát leszakasztom,
esküdni megy a menyasszony.

Vagy pedig:

Templomban vár ránk a pap.
az ifju pár áldást kap.

Vagy:

Kibuvik a szög a zsákból,
asszony lesz még ma a lányból.

Közvetlenül a templom bejárata előtt hangzott el az utolsó hangos rikoltás:

Mint lány megy be a menyasszony,
kijön majd mind ifiasszony.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Augusztus 1 szombat este

A Kisebbségi Ujságirók kerti ünnepélye

a Pacsirtamezőben

Tombola értékes dijakkal grandiózus műsor, táncverse

Rádió

Szerda, julius 22. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána rádiózsurnál. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hirek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezeken. 3: Hirek. Este 7.3: Szórakoztató-zene. 8: Herescu tanár előadása. 8.20: Hires énekesek hanglemezei. 8.55: Felolvasás. 9.15: Zongorahangverseny. 9.55: Időszerü anyag. 10.5: Hangverseny. 10.30: Hirek és sportközlemények. 10.45: Zenekari hangverseny. 11.45: Hirek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hirek a belföldi rádióhallgatók részére. Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hirek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: A déli harangszó emléknapja. 1.40: Hirek. 2.30: Rádiószalónzenekar. 3.40: Hirek. 5.15: A száz éves gyufa. Krasznay István előadása. 5.45: Hirek. 6: Hangverseny. 7: Kisházépitkezések. Vitéz Nemes Árpád előadása. 7.20: Cigányzene. 7.45: Közvetités a dorogi kőszénbánya mélyéből. 8.40: Arany János Rebrecenbe készül. Dóczy Jenő elbeszélése. 9.15: A Sybil cimü három felvonásos operett előadásának közvetitése az Állat- és Növénykertből. 10.15: Hirek. 12.5: Hanglemezek. 12.45: Francia nyelvü megemlékezés a déli harangszó történetéről. **Budapest II.** Este 8.20: Tolmár Gyula dr. előadása. 9: Előadás. 9.35: Hanglemezek. 10: Szalónzene. 11.5: Hirek. **Bécs.** Délután 5.5: Gitár éneknégyes lemezeken. 6.10: Hangverseny. 8.20: Zongorahangverseny. 9: Hangverseny. 11.10: Hangverseny. 11.40: Tánczene.

Csütörtök, julius 23. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, majd rádiózsurnál. Utána hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Hanglemezek. 2.15: Hirek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezeken. 3: Hirek. Este 7.3: Szórakoztató román zene. 8: Badauta Alexandru előadása a párisi nemzetközi kiállitásról. 8.20: Hangverseny. 8.55: A legujabb könyvek ismertetése. 9.10: Rádiószalónzenekar. 10.30: Hirek és sportközlemények. 10.45: Hangverseny. 11.5: Zenekari hangverseny. 11.45: Hirek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hirek a belföldi rádióhallgatók számára. **Budapest.** 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hirek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Hanglemezek. 1.30: Hirek. 2.30: Hegedühangverseny. 3.40: Hirek. 5.15: Konyhatechnika. Darvas Rózsa dr. előadása. 5.45: Hirek. Jazz. 6.45: A nemzet napszámosai. Szilágyi Ödön csevegése. 7.15: Zongorahármas. 8: A rádió külügyi negyedórája. 8.30: Hegedüverseny. 9: A Valaki elmegy cimü rádiójáték közvetitése. 10.40: Hirek. 11: Hanglemezek. 11.20: Az olimpiai játékok magyar résztvevőinek ünnepélyes eskütétele. 12: Cigányzene. 1.5: Hirek. **Budapest II.** 7.20: Különféle nemzetek dalai. 8.30: Aliliomok. Natter-Nád Miksa előadása. 9: Rádiószalónzenekar. 7.45: Hirek. **Bécs.** Délután 6.25: Hangverseny. 8.30: Csóka Béla dal és ária estje. 11.10: A rádiózenekar hangversenye. 12.45: Tánczene. **Róma.** 8.45: Parasztbecsület cimü opera közvetitése.

Apróhirdetések

Oktatás

Pótvizsgára előkeszités

uj, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból Cim: Jachan könyvkereskedés, I., Bánáti Bank egyesület-palota (szinház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgára lelkiismeretesen előkészit

vizsgaelőkészitésben nagy gyakorlattal biró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalomból, franciából, történelemből stb. Cim: I., Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Értekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Eddigi sikerek garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cim: Str. Mircea Voda 3.

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziszolgai teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Kereskedősegéd

gyakorlattal, állást keres. Cimeket „Ügyes" jeligére a kiadóba kérek. (4471)

Pénzbeszedő

feltétlen megbizható, alkalmazást keres. Szives megkereséseket „Becsületes" jeligére a kiadóba kérek. (4472)

Raktárnok

vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Az ország egyetlen vendéglátóipari szaklapja a

Gazeta Restauratorilor şi Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timişoara I., Strada Caruso 3

megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendéglátóipari asztalán

Lakás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár" jeligére a kiadóba kérek. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerüiet elején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

Kiadó

augusztus 1-re (Leszámitoló Bank) teljesen modern **3 szobás lakás** (irodahelyiségnek is megfelel), II., Str. 3 August 9 (Steiner-ház) egy teljesen modern **4 szobás lakás** Bővebbet a házmesterekné!

Modern

kétszobás lakás, augusztus 1-re kiadó. Cim: I., Lonovici-utca 5. II.

Két szobás

modern villalakás kiadó. III., Bulev. Mihai Viteazul 15. (4426)

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel" jeligére a kiadóba leadni. (4469)

Modern hálót

használtat, de jó karban lévőt, megvételre keresek. Cimeket kérek ármegjelöléssel a kiadóba „Jókarban lévő" jeligére leadni. (4476)

Jégszekrény

2 ajtós, háztartás részére, javitható állapotban, igen olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Bratianu-utca 29 sz. III. em. 2. ajtó. (4386)

Jókarban lévő

citrom hálószoba, eladó. Bulev. Reg. Má 15, ajtó 1. (44

Eladó

egy elsőrendü uj, modern divatos hálószo III., Str. Cameliei 30. Friedrich asztalos. (44

Olcsón eladó

önémet hálószoba, szalongarnitura, iróa tal, ebédlődiván. Timisoara II., Str. Mer 2. (44

Fiatal,

féléves róka eladó, érdeklődni IV., Str. B tianu 45, ajtó 7. (44

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliomtejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három szinben.

Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz" I., Piata I. C. Bratianu

Különféle

Olcsón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glor 9. Ádám Willwerth. (438

Elveszett

hétfőn este a IV. kerület elején, fiatal vil gosszőrü daxli-kutya. Megtalálója jutalo ellenében adja le „Norma" rádióüzletbe I., Str. Eugen de Savoya 9. (449

Olcsó kölcsön

kapható I. beházlázásra, kereskedelmi vá tóra, konverziós adósság kifizetésre, épitk zésre és ingatlan vételre. Bővebbet: „Be giana" A. G. kereskedelmi információ és i gatlan vétel-eladási osztálya Timisoara Str. Eminescu 6. (407

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágositást nyujt:
Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timişoara I., Str. Gen. Praporgescu 2 Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Megsokszorozza keresetét, ha a

Növényvédelem és Kertészet

tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100·— lei
félévre 200·— lei
egész évre 400·— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyesése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készitsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80·— leiért kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timişoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Iratkozzon be a CULTURA kölcsönkönyvtárba

IV., Bulev. Carol 16.

Olvashatja a legjobb magyar és német könyvujdonságokat.

Déli Hirlap előfizetőinek 25 lei havonta.

Minden nap cserélhet.

Telefon 15-07.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung" kör orgógépén, Timişoara I., Piata Tepeş Voda 2.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.